

بررسی عوامل استرس زا در بین دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی کردستان و رابطه آن با سلامت عمومی آنان در سال ۱۳۷۸

نویسنده: غلامرضا اسفندیاری^۱

خلاصه:

در این مطالعه که به منظور بررسی عوامل استرس زا و رابطه آن با سلامت عمومی دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی کردستان انجام گرفت، تعداد ۳۴۰ نفر از آنان به شوه نمونه گیری تصادفی انتخاب و پرسشنامه های عوامل استرس زا و سلامت عمومی (General Health Questionnaire GHQ) را تکمیل نمودند. اطلاعات بدست آمده بوسیله نرم افزار SPSS Win مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت. در این مطالعه از نظر سلامت روانی تفاوت معنی داری بین دانشجویان دختر و پسر، مجرد و متاهل، بومی و غیر بومی، رشته های تحصیلی، سهمیه های قبولی، سال ورود به دانشگاه، دانشکده های مختلف و دانشجویان شبانه و روزانه مشاهده نشد. همچین از نظر نمره عوامل استرس زا تفاوت معنی داری بین دانشجویان مجرد و متاهل، بومی و غیر بومی، سهمیه های قبولی و دانشجویان شبانه و روزانه یافت نشد اما در ارتباط با این متغیر تفاوت بین دانشجویان دختر و پسر، رشته های تحصیلی، سال ورود به دانشگاه و دانشکده های مختلف معنی دار نبود. مهمترین عامل استرس زا از نظر دانشجویان «تگرانی از سلامتی اعضای خانواده» و «تگرانی از آینده شغلی» ذکر شده است. کلید واژه: عوامل استرس زا، سلامت عمومی، دانشجویان

مقدمه:

ورود به دانشگاه مقطوعی بسیار حساس در زندگی نیروهای کارآمد و فعال جوان در هر کشوری محسوب می شود و غالباً با تغیرات زیادی در روابط اجتماعی و انسانی آنها همراه است. در کنار این تغیرات به انتظارات و نقش های جدیدی نیز باید اشاره کرد که همزمان با ورود به دانشگاه در دانشجویان شکل می گیرد. قرار گرفتن در چنین شرایطی غالباً با فشار و نگرانی توان بوده عملکرد و بازدهی آنها را تحت تاثیر قرار می دهد(۱).

خانواده، عدم علاقه به رشته تحصیلی، ناسازگاری با سایر افراد در محیط زندگی و کافی نبودن امکانات رفاهی و اقتصادی و مشکلاتی نظیر آنها از جمله شرایطی هستند که می توانند مشکلات و ناراحتی های روانی را به وجود آورده باعث افت تحصیلی آنها گردند(۲).

معمولآً دانشکده های پزشکی به عنوان محیط های استرس زایی در نظر گرفته می شوند که اغلب تاثیر منفی در عملکرد تحصیلی، سلامت جسمی و روانی دانشجویان دارد (۳,۴,۵)

افزایش مراجعه دانشجویان به مرکز مشاوره دانشجویی در سالهای اخیر ممیز وجود استرس ها و مشکلات روانی، اجتماعی و تحصیلی روزافزون در آنها بوده و نیاز به مداخله و ارائه خدمات مشاوره ای را طلب می کند. به همین دلیل این

مطالعه به منظور درک و شناخت مشکلات و استرس های دانشجویان و شناسایی افراد آسیب پذیر انجام گرفته است تا با استفاده از نتایج آن بتوان ضمن ارائه خدمات بهداشت روان موجبات ارتقاء سطح بهداشت روانی دانشجویان را فراهم نمود و از عوارض و پیامدهای افت تحصیلی و هدر رفتن نیروی انسانی و اقتصادی فشر جوان و فعال جامعه جلوگیری کرد.

مطالعات متعددی تاکنون در کشورهای مختلف جهان در زمینه عوامل موثر بر سلامت روانی دانشجویان، نحوه سازگاری با محیط دانشگاه و بیماریهای روانی آنها انجام گرفته است از جمله: عوامل استرس زا دانشجویان (۶,۷,۸,۹) نحوه سازگاری با استرس (۱۱, ۱۰, ۳) سلامت عمومی دانشجویان (۱۴, ۱۳, ۱۲) در دسترس می باشد.

روش:

با توجه به اهمیت موضوع، این مطالعه با هدف بررسی عوامل استرس زا و سلامت عمومی دانشجویان بر حسب ویژگیهای دموگرافیک، رشته تحصیلی و سهمیه قبولی و نیز رابطه عوامل استرس زا با سلامت عمومی دانشجویان انجام گردید و بر اساس متغیرهای فوق فرضیه و سوالهای پژوهش با مقایسه میانگین نمرات افراد مورد آزمون قرار گرفتند. جامعه تحقیق در این پژوهش شامل تمامی دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی کردستان که در نیمسال اول سال تحصیلی ۷۸-۷۹ مشغول به تحصیل بودند که تعداد آنها ۹۷۰ نفر بود. از این تعداد ۳۴۰ نفر به روش تصادفی انتخاب و پرسشنامه های تنظیم شده را تکمیل نمودند. در این پژوهش علاوه بر پرسشنامه ای که در برگیرنده مشخصات فردی بود از دو پرسشنامه سلامت عمومی (GHQ) و عوامل استرس زا استفاده گردید.

پرسشنامه سلامت عمومی برای اولین بار توسط گلدبرگ در سال ۱۹۷۲ تنظیم و بطور وسیعی به منظور تشخیص اختلالات خفیف روانی در موقعیت های مختلف بکار برده شده است. فرم اصلی این پرسشنامه دارای ۶۰ سوال می باشد که تاکنون در مطالعات مختلف بطور گسترده ای مورد استفاده قرار گرفته است. این پرسشنامه بطور مکرر مورد تجدید نظر قرار گرفته و بصورت فرمهای کوتاه شده ۳۰ سوالی، ۲۸ سوالی و ۱۲ سوالی در مطالعات مختلف استفاده شده است (۱۲) در این پژوهش از فرم ۲۸ سوالی استفاده شده است که دارای چهار مقیاس بوده و هر مقیاس دارای ۷ پرسش می باشد این مقیاس ها عبارتند از: مقیاس A: نشانگان جسمانی، مقیاس B: نشانگان اضطراب، مقیاس C: اختلال در عملکرد اجتماعی و مقیاس D: نشانگان افسردگی. آزمودنی با انتخاب پاسخهای «خیر»، «کمی»، «زیاد» و «خیلی زیاد» میزان موافقت خود را با هر سوال مشخص می کند. روش نمره گذاری بصورت ۱-۰-۰ می باشد که مجموع نمرات یک فرد حداقل ۲۸ خواهد بود. در این پرسشنامه هر چه نمره فرد بالاتر باشد از سلامت روانی کمتر و هر چه پائین باشد از سلامت روانی بیشتری برخوردار خواهد بود (۱۶).

پرسشنامه عوامل استرس زا توسط محقق تنظیم شده و شامل ۳۰ سوال می باشد که در برگیرنده طیف گسترده ای از عوامل استرس زای خاص دانشجویان دانشگاه می باشد در مقابل هر سوال آزمودنی با انتخاب پاسخ های «اصلاً»، «کمی»، «متوسط»، «زیاد» و «کاملاً» میزان موافقت خود را با هر سوال مشخص می کند که به ترتیب نمره ۱ تا ۵ به آن تعلق می گیرد در پایان نمره هر آزمودنی جمع می گردد. هرچه نمره آزمودنی بالا باشد نشان دهنده این است که وی استرس بیشتری را تجربه می کند. اعتبار صوری این پرسشنامه مورد تأیید همکاران روانپژوهیک و روانشناس قرار گرفت و ضریب پایانی آن نیز با استفاده از روش بازآزمایی ۰,۷۶ بدست آمد.

برای اجرای پرسشنامه ها تعداد پنج نفر از کارکنان شاغل در واحد آموزش دانشکده ها به عنوان پرسشگر انتخاب شدند و پس از طی دوره آموزش و توجیه لازم در خصوص نحوه پرسشگری و تکمیل پرسشنامه ها، آنها را بروی گروه

مورد مطالعه به مرحله اجرا گذاشتند سپس اطلاعات استخراج و کدگذاری گردید و با نرم افزار آماری SPSS win تجزیه و تحلیل گردید. جهت تجزیه و تحلیل داده ها آزمون α ، تحلیل واریانس و ضریب همبستگی مورد استفاده قرار گرفت.

یافته ها:

نتیجه تحقیق نشان داد که از نقطه نظر سلامت روانی تفاوت معنی دار بین دانشجویان دختر و پسر، مجرد و متاهل، سهمیه های قبولی مختلف و دانشجویان شبانه و روزانه وجود ندارد.

اطلاعات جدول ۱ نشان می دهد که از نظر نمره عوامل استرس زایین دانشجویان مجرد و متاهل، شبانه و روزانه تفاوت معنی داری مشاهده نمی شود اما تفاوت بین میانگین نمره های دانشجویان دختر و پسر در این متغیر معنی دار است ($P = 0.05$) به عبارت دیگر دانشجویان دختر در مقایسه با دانشجویان پسر استرس بیشتری را تجربه می کنند.

جدول ۱: مقایسه میانگین و انحراف معیار نمره های عوامل استرس زای گروه مورد مطالعه بر حسب جنس، تا هل، سهمیه قبولی و دوره اشتغال به تحصیل

p	t	انحراف معیار	میانگین	متغیر
0.05	1/95	21/7	81/7	جنسیت
		20/4	77/1	
xNS	0/83	21/3	79/0	وضعیت تا هل
		19/1	84	
NS	0/31	22/3	79/6	دوره تحصیلی
		20/2	80	
شبانه روزانه				

× تفاوت بین دو گروه معنی دار نیست.

همچنین تحلیل واریانس نشان داد که بین دانشجویان سنتدیجی، شهرستانهای استان و خارج از استان از نظر نمره سلامت عمومی و عوامل استرس زا تفاوت معنی داری وجود ندارد.

جدول ۲ نشان می دهد که تفاوت بین نمره های دانشجویان رشته های تحصیلی مختلف در پرسشنامه عوامل استرس زا معنی دار است ($P = 0.01$) به عبارت دیگر دانشجویان رشته مامایی در مقایسه با دانشجویان سایر رشته ها استرس بیشتری را تجربه می کنند. اما تفاوت بین دانشجویان رشته های مختلف از نظر سلامت عمومی معنی دار نمی باشد.

جدول ۲: نتایج تحلیل واریانس میانگین نمره های عوامل استرس زا بر حسب رشته تحصیلی

P	F	انحراف معیار	میانگین	رشته تحصیلی
0.01	2/44	19/6	80/9	بهداشت خانواده
		21/8	84/3	بهداشت محیط
		19/1	74/3	پزشکی
		19/0	76/9	رادیولوژی
		23/4	68/8	علوم آزمایشگاهی
		17/1	73/1	هوشیاری
		25/4	88/3	مامایی
		21/3	81/3	پرستاری
		13/2	83/3	اتاق عمل

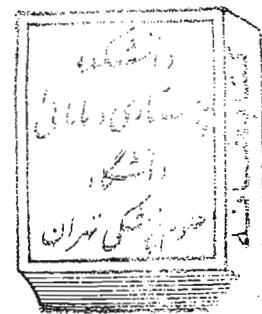
بررسی عوامل استرس‌زا در بین دانشجویان ...

نتایج جدول ۳ نشان می‌دهد که تفاوت بین دانشجویان ورودی سالهای مختلف در نمره پرسشنامه عوامل استرس زا معنی دار می‌باشد ($P = 0.05$) به عبارت دیگر دانشجویان ورودی ۷۶ نسبت به سایر گروه‌ها استرس بیشتری را تجربه می‌کنند اما تفاوت بین این گروه‌ها از نقطه نظر سلامت عمومی معنی دار نبود.

اطلاعات بدست آمده از جدول ۴ نشان می‌دهد که تفاوت بین میانگین نمره های دانشجویان دانشکده‌های مختلف در پرسشنامه عوامل استرس زا معنی دار می‌باشد ($P = 0.01$) یعنی دانشجویان دانشکده پزشکی پرستاری در مقایسه با دانشجویان دانشکده پزشکی و بهداشت استرس بیشتری تجربه می‌کنند. تفاوت بین این گروه‌ها در زمینه سلامت عمومی معنی دار نبود.

جدول ۳: نتایج تحلیل واریانس میانگین نمره های عوامل استرس زا بر حسب سال ورود به دانشگاه

P	F	انحراف معیار	میانگین	سال ورود به دانشگاه
		۲۱/۱	۷۹/۷	۱۳۷۵
۰/۵	۲/۹	۲۲/۲	۸۴/۹	۱۳۷۶
		۲۱/۳	۸۰/۵	۱۳۷۷
		۱۹/۷	۷۵/۳	۱۳۷۸

جدول ۴: نتایج تحلیل واریانس میانگین نمره های عوامل استرس زا بر حسب نوع دانشکده

P	F	انحراف معیار	میانگین	دانشکده
		۱۹/۸	۷۴/۲	پزشکی
۰/۰۰۱	۶/۶۵	۲۱/۸	۸۳/۱	پرستاری
		۲۰/۸	۸۲/۸	بهداشت

اطلاعات جدول ۵ نشان می‌دهد که همبستگی بین نمره های عوامل استرس زای دانشجویان و نمره سلامت عمومی آنها (در کل) و نیز بخش‌های A, B, C و Aین پرسشنامه معنی دار است. به عبارت دیگر هر چه استرس تجربه شده گروه مورد مطالعه بیشتر بوده به همان ترتیب وضعیت سلامت عمومی آنها نیز نامطلوب تر گزارش شده است.

جدول ۵: ضرایب همبستگی بین عوامل استرس زا و سلامت عمومی

D بخش (افزونه‌گری)	C بخش (اختلال در عملکرد اجتماعی)	B بخش (اضطراب)	A بخش (نشانه‌های جسمانی)	سلامت عمومی (کل)	عوامل استرس زا	نوع متغیر
۰/۳۷	۰/۳۳	۰/۳۹	۰/۴۴	۰/۴۹	۱	عوامل استرس زا

بررسی اطلاعات جدول ۶ نشان می دهد که از نظر کل دانشجویان و نیز دانشجویان دختر و پسر عامل «نگرانی از سلامتی اعضای خانواده» و «نگرانی از آینده شغلی» به عنوان مهمترین عامل استرس زا گزارش شده است.

جدول ۶: رتبه بندی عوامل استرس زا بر حسب درصد پاسخهای «کاملاً موافق» - کل نمونه

اولویت	سوال (عامل استرس زا)	درصد پاسخهای «کاملاً موافق»
۱	نگرانی از سلامتی اعضای خانواده	۳۶
۲	نگرانی از آینده شغلی	۲۷/۲
۳	نداشتن وقت کافی برای مطالعه	۱۹/۶
۴	سلامتی خودم	۱۹/۳
۵	احساس تنهایی	۱۸/۷
۶	فشرده بودن برنامه های درسی	۱۶/۷
۷	ترس از امتحان	۱۵/۸
۸	برخورد نامناسب مسئولیت دانشگاه	۱۴/۳
۹	خواب ناکافی	۱۴
۱۰	پایین بودن سطح بهداشت در محیط خوابگاه	۱۳/۷
۱۱	تبیض قائل شدن در بین دانشجویان	۱۲/۹
۱۲	تغذیه نامناسب	۱۲/۶
۱۳	نداشتن پول کافی	۱۲/۳
۱۴	ناکافی بودن وسائل ایاب و ذهاب	۱۱/۶
۱۵	چاقی یا لاغری زیاد - نگرانی از مشروط شدن	۱۱/۱
۱۶	بالا رفتن سن و احساس پیری	۱۰/۸
۱۷	شلوغ بودن محیط خوابگاه	۱۰/۰
۱۸	سختی درسها	۹/۶
۱۹	پائین بودن سطح بهداشت در محیط دانشگاه	۹/۴
۲۰	برخورد نامناسب اساتید	۹/۱
۲۱	بی علاقه بودن به رشته تحصیلی - عدم دسترسی به منابع درسی	۸/۰
۲۲	نداشتن اوقات فراغت	۷/۹
۲۳	دوری از خانواده	۶/۷
۲۴	اختلاف نظر و مشاجره با هم اتفاقیها - نداشتن رابطه صمیمانه با اساتید	۵/۶
۲۵	کوتاهی یا بلندی قد	۵
۲۶	برخورد با بیمار در محیط بیمارستان	۴/۷
۲۷	نداشتن انگیزه مطالعه	۳/۰

بحث در نتایج:

این مطالعه با هدف بررسی فراوانی عوامل استرس زا در بین دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی کردستان و رابطه آن با سلامت عمومی آنها در سال ۱۳۷۸ انجام گردید. به همین منظور از مجموع ۹۷۰ نفر دانشجوی شاغل به تحصیل در این دانشگاه تعداد ۳۹۵ دانشجو به شیوه تصادفی انتخاب و پرسشنامه GHQ و عوامل استرس زا را تکمیل نمودند.

مقایسه نمره های دانشجویان در پرسشنامه عوامل استرس زا و سلامت عمومی نشان داد که دانشجویان دختر بیشتر از دانشجویان پسر در معرض عوامل استرس زا قرار دارند نتایج این قسمت از تحقیق با یافته های تحقیق سلبی و همکاران (۹) ناگاتا (۱۷) همسو می باشد، بنظر می رسد که این امر به علت جنسیت دختران و آسیب پذیر بودن آنها در برابر استرسها و نیز وابستگی بیشتر آنها به خانواده باشد بگونه ای که دوری از خانواده مسائل سازشی بیشتری را برای آنها ایجاد می کند. همچنین نتیجه تحقیق نشان داد که بین دانشجویان دختر و پسر از نظر سلامت عمومی تفاوت معنی داری وجود ندارد. این یافته ها با نتایج باقری یزدی و همکاران (۱۲)، احمدی (۱۸)، کافی و همکاران (۱۳) و گاتری و همکاران (۸) همسو می باشد.

یافته های تحقیق نشان داد که بین دانشجویان مجرد و متاهل، بومی و غیر بومی در نمره عوامل استرس زا و سلامت عمومی تفاوت معنی دار وجود ندارد که با نتایج تحقیق باقری یزدی و همکاران (۱۲) و احمدی (۱۸) هماهنگ است. مقایسه دانشجویان رشته های مختلف تحصیلی نشان داد که دانشجویان مامایی در هر دو پرسشنامه بالاترین نمره را کسب کرده و تفاوت آنها در پرسشنامه عوامل استرس زا معنی دار است. این امر شاید به علت جنسیت این گروه از دانشجویان و آسیب پذیر بودن آنها در برابر عوامل استرس زا باشد.

در این تحقیق مشخص شد که تفاوت بین نمره عوامل استرس زا و سلامت عمومی دانشجویان سهمیه های قبولی مختلف معنی دار نمی باشد این یافته نیز با نتایج تحقیق باقری یزدی و همکاران (۱۲) و کافی و همکاران (۱۳) هماهنگ است.

بالاترین نمره عوامل استرس زا و سلامت عمومی به دانشجویان دانشکده پرستاری تعلق داشت به عبارت دیگر این گروه از دانشجویان هم استرس بیشتری را تجربه می کنند و هم از نظر سلامت عمومی وضع نامطلوبی دارند. این قسمت از یافته های پژوهش با نتایج تحقیق بک و همکاران (۶) گاتری و همکاران (۸) همسو می باشد. آنها در تحقیق خود به این نتیجه رسیدند که بیشترین نمره سلامت عمومی و عوامل استرس زا به دانشجویان دانشکده پزشکی و پرستاری تعلق دارد. در رابطه با این فرضیه که میزان عوامل استرس زا با سلامت عمومی رابطه دارد، یافته های حاصل از پژوهش نشان داد که نمره عوامل استرس زا هم با نمره سلامت عمومی در کل و هم با نشانه های جسمانی، اضطراب، اختلال در عملکرد اجتماعی و افسردگی که بخش هایی از پرسشنامه (GHQ) هستند همبستگی مثبتی دارد. این یافته با نظریه های مربوط به تاثیر استرس بر سلامت عمومی سلیه و نیز با یافته های تحقیق بک و همکاران (۱۹)، ورنو و لاترباج (۲۰)، لو (۲۱)، دی مایو و استیوز (۱۵)، اتکیسون و همکاران (۲۲) و مونسینگر (۲۳) همسو می باشد.

سپاسگزاری

از حوزه معاونت پژوهشی دانشگاه علوم پزشکی کردستان بخصوص اعضای محترم شورای پژوهش دانشگاه بخاطر تصویب طرح و پذیرش هزینه های مربوطه سپاسگزاری می شود. از مساعدت علمی جناب آقای مهندس ناصر شادمنش که در قسمت آمار و متداولوژی تحقیق و نیز کارکنان محترم اداره آموزش دانشکده ها که در جمع آوری داده های پژوهش با نگارنده همکاری نمودند قدردانی می شود. همچنین از همه دانشجویان عزیزی که صمیمانه در این طرح شرکت نمودند تشکر و قدردانی می نمایم.

Reference:

- 1- Rettek. SI (1990). Cultural differences and similarities in cognitive apprasials and emotional response. New school for social research: Dissertation abstract international.
- 2- Lapsley,DL. (1989). Psychological separation adjustment to college. Journal Counseling Psychology. 36. 286 – 294.
- 3- Mosley. TH; Perrin. SG; (1994) Neral stress, coping, and well – being among thired year medical students. Academic medicine. 69(9):765-7.
- 4- Rospenda. KM; Halpert. J; Richman. JA (1994). Effect of social support on medical students performancde. Academic Medicine. 69(9): 496-500.
- 5- Wolf. TM (1994). Stress, coping and helth: enhancing weel-being during medical school. Medical Education. 28(1): 8-17.
- 6- Beck. DI; Hackett. MB; seivastava. R (1997). Percieved level and sources of stress in university professional schools. Journal of Nurse Education. 36(4): 180-6.
- 7- Randall. M; naka. K; Yamamoto. K(1998). Assessment of psychosocial stressors and maladjustment among foreign students of the university of Ryukus. Psychiatry clinical Neroscience. 25(3): 289-98.
- 8- Guthrie. FA; Black. D; show. CM (1995). Embarking upon a medical career: Psychological morbidity in first year medical students. Medical Education 29(5):337-41.
- 9- Selby. R; Weinstein. HM; Bird. Ts (1990). The health of university athletes: attitudes; behaviors, and stressors. Journal of American College Health. 39(1): 11-18.
- 10- Jounes. MC, Jolinston. DW (1997). Distress, stress and coping in firt – year student nurses. Journal of Advanced Nurse. 26(3): 475-82.
- 11-Everly. S; poff. DM (1994). Percieved stressor and coping strategies of occupational therapy students. American journal of Occupational Therapy. 48(11): 1022-8.
- ۱۲- باقری، عباس. بوالهری، جعفری و پیروی، حمید (۱۳۷۳). بررسی وضعیت سلامت روانی دانشجویان سال ۷۴-۷۳ دانشگاه تهران. فصلنامه اندیشه و رفتار، سال اول، شماره ۴، ۳۰-۳۹.
- ۱۳- کافی، موسی. بوالهری، جعفری. پیروی، حمید (۱۳۷۷). بررسی رابطه وضع تحصیلی و سلامت روانی دانشجویان، فصلنامه اندیشه و رفتار، سال سوم، شماره ۴، ۵۹-۶۷.
- 14_ Piko. B; Barabas. K. Bodak (1995). Epidemiology of psychosomatic symptoms and its effect on the self-evaluation of general health in university students. Bibliographic Citation. 136(31):1667-71.
- 15- De-maio & Esteves. M(1990). Mediators of daily stress and perceived health status in adolescent girls. Nursing Research. 39(6):360-4.
- ۱۶- کلافی، یونس. استوار، افشن و حق شناس، حسین (۱۳۷۸). بررسی وضعیت سلامت روانی گروهی از مهاجران افغان مقیم شیراز. فصلنامه اندیشه و رفتار، سال پنجم، شماره ۱ و ۲-۹.
- 7- Nagata. K; Okubo. H; Moji.K (1993). Difference of the 28- item General Health Questionnaire scores between Japanese high school and university students. Japanese Journal of Psychiatry and Neurolog. 475-83.
- ۱۸- احمدی، جمشید (۱۳۷۴). میزان افسردگی در دانشجویان پزشکی. فصلنامه اندیشه و رفتار، سال اول، شماره ۴، ۱۳-۶.
- 19- Beck. DI; srivastava. R (1991). Percieved level and sources of stress in bacealaureate nursing students. Journal of Nurse Education.
- 20-Vrana. S; Lauterbach. D (1994). Prevalence of traumatic events and post – traumatic psychological symptoms in a nonclinical sample of college students. Journal of Trauma Stress, 7(2): 289-302.
- 1- LU. L (1994). University transition: major and minor life stressors, personality characteristics and mental health. Psychological Medicine 24 (1) 81-7.
- ۲۲- انکینسون، انکینسون و هیلگارد، (۱۳۷۰). زمینه روانشناسی ترجمه: محمد نقی براهنی و همکاران. تهران: انتشارات رشد، جلد دوم.
- ۲۳- منسینگر، هاری (۱۳۷۶). اصول روانشناسی مرضی، ترجمه: عبدالخالیل فرزام. اصفهان: انتشارات جاوید.

Abstract

Study of stress factors in students of Kurdistan's Medical Education Universities

Author: Gh.Esfandeyari

In this study which was done to examine the Stressors and their relationship with general health of the students of Kurdistan University of Medical Sciences, 340 student were selected on the basis of random sampling; and then, they filled out the G.H.Q (General Health Questionnaire) and Stressors Questionnaires. The data obtained were analyzed through SPSS win software, In this study , from the viewpoint of the menal health, no significant difference was found among male Vs.

Female, married vs. unmarried, native vs. non-native student, different field of study, different passing quota, entrance years, different faculties, and student studying in evening vs. day classes. And also, from the viewpoint of scores of stressors, there was no significant difference among married vs. unmarried, native vs.non-native, varios passing quota student, student studying in evening vs. day classes; however, the difference among male vs. female student, different fields of study, entrance years, and different faculties, was significant. The most important stressors from the students' point of view: "Worry for health of family members" and "worry for employment in future".

KeyWord: Stressors- general health - student.